Negende Internationale Taalkunde-Olympiade

Pittsburgh (Verenigde Staten van Amerika), 24–31 juli 2011

Oplossingen van de opgaven van de individuele wedstrijd

Opgave Nr 1. De werkwoordsvormen van het Menomini hebben de volgende structuur:

kaw omlaag ket naar buiten door iets heen kēsk -eqta neik pahk eraf -ohnæ ke wij_{1+2} pāhk openen hij $p\bar{i}t$ hierheen doorboren taw om iets heen wack beginnen wæp

onovergankelijk werkwoord:

- $\bar{\mathbf{a}}$ hpe lachen
- $\bar{\mathbf{a}}$ næhkæ graven

orte

overgankelijk werkwoord:

lopen

	0
-ah	met een werktuig
-aht	met de mond
-en	met de hand
-es	snijden

hij

 $-\mathbf{w}$

Als de eerste twee klinkers in het woord beide kort zijn, wordt de tweede lang ($\mathbf{e} > \bar{\mathbf{z}}$).

- (a) $kek\bar{e}skahæq$: wij_{1+2} hakken, breken het doormidden met een werktuig
 - nepāhkenan:
 - ik open, onthul het met de hand $(\sqrt{\mathbf{p}\mathbf{\bar{a}}\mathbf{h}\mathbf{k}})$,
 - ik breek, scheur het eraf met de hand $(\sqrt{\mathbf{pahk}})$
 - wæpāhpew: hij begint te lachen
- (b) ik begin het te eten: newæpahtan
 - wij₁₊₂ leggen het plat met de hand: **kekāwenæq**
 - hij graaft een gat: tawānæhkæw
 hij loopt naar buiten: ketōhnæw

Opgave Nr 2.

(a) $b \phi g a$ [bøːva] $kno\delta ar$ [knorar] kvøða [kvøra] l g g u r[løːvur] plága [ploava] $ska\delta i$ [skeaji] toygur[toijur] [truuwi] trúgi

(b) In de eerste lettergreep a [ϵa], \acute{a} [a a], e [e i], e i [a i], e y [ϵi], i [i i], o [o i], o y [o i], o i], o [o i

Tussen klinkers $\boldsymbol{\delta} = \boldsymbol{g}$. De eerst toepasbare regel wordt toegepast:

- 1. \eth/g [w] | [u(:)] __;
- 2. \eth/g [j] | [i(:)] _ of _ [i(:)];
- 3. \eth/g [v] | _ [u(:)];
- 4. \eth/g [v] in een zelfstandig naamwoord, $[\emptyset]$ in een werkwoord.

Opgave Nr 3. Regels:

- 1. Het bijvoeglijk naamwoord staat achter het zelfstandig naamwoord waarnaar het verwijst.
- 2. De markeerder $-\check{\boldsymbol{\epsilon}}$ komt op een zelfstandig naamwoord (of het bijvoeglijk naamwoord, als er een is), behalve als het een onvervreemdbaar bezit is (lichaamsdeel, verwantschapsterm); in het laatste geval wordt het voorafgegaan door de bezitter.
- 3. Vervreemdbaar bezit wordt aangegeven door \acute{a} tussen de bezitter en het bezit te plaatsen.
- 4. In samengestelde zelfstandig naamwoorden heeft de laatste lettergreep een lage toon ("`").
- (a) mùsúš á gbòmùš: de vis van de vrouw léŋ kúndúš á nyìmììš: de slang van het kleine kind (dat niet lang is) gbòmù-lèndè kúndúš: de korte boot
- (b) kándò-lèndè lòòě: het kleine vliegtuig
- (c) de slang van de adelaar: kòánjàĕ á nyìmìiĕ het oog van het kleine kind (dat niet groot is): léŋ lòòĕ já de zus van de lange man: kàí jăŋĕ lòò-mùsù het kleine slangenjong: nyìmìì-lèŋ lòòĕ

Opgave Nr 4. In samengestelde zelfstandig naamwoorden modificeert het linkerdeel het rechterdeel. Een zelfstandig naamwoord heeft de uitgang -tl/li, tenzij het vergezeld gaat van een van de suffixen -capil (verkl.), -huah 'iemand die ... heeft', -tlah/lah 'plaats waar vele ... zich bevinden' of -tzintli 'eerbiedwaardige ... '(-li en -lah na l, anders -tl en -tlah).

 (a)
 a-cal-huah
 eigenaar van een kano (a-cal-li kano, "waterhuis")

 a-chil-li
 waterpeper

 a-tl
 water

 cal-lah
 dorp

 cal-huah
 huiseigenaar

 chil-a-tl
 chiliwater

 chil-li
 chilipeper

col-li grootvader/voorvader

col-tzintli eerbiedwaardige grootvader/voorvadercone-huah moeder, "zij die kinderen/een kind heeft"

 $egin{array}{ll} {\it cone-huah-capil} & {\it moedertje} \\ {\it cone-tl} & {\it kind} \\ \end{array}$

oquich-cone-tl jongen, mannelijk kind

oquich-huah echtgenote, "zij die een man heeft" oquich-totol-tzintli eerbiedwaardige kalkoenhaan

 $egin{array}{ll} \emph{te-huah} & \mbox{eigenaar van stenen} \\ \emph{te-tlah} & \mbox{rotsachtig terrein} \\ \end{array}$

totol-te-tl kalkoenei

(b) huis: *calli* steen: *tetl* eigenaar van water: *ahuah* eerbiedwaardige man/echtgenoot: *oquichtzintli*

(c) cacahua-tl: cacaocacahua-te-tl: cacaobooncacahua-a-tl: cacaodrankcacahua-huah: eigenaar van cacao

Opgave Nr 5. De patronen van strepen met een breedte van één, •○• (aan weerszijden) en ○•○•○ (in het midden), staan om twee blokken van zes cijfers heen. Elk getal wordt weergegeven als vier strepen met breedte 1–4, waarbij de totale breedte 7 is. Er zijn drie codes voor elk cijfer, waarvan een (R) aan de rechterzijde wordt gebruikt, en twee (A en B) aan de linkerzijde.

Het patroon van A's en B's links geeft de subcode aan. Elk patroon begint met A (dit geeft weer dat de barcode met de juiste zijde naar boven ligt, anders zou het met B beginnen, het spiegelbeeld van R) en bevat precies drie A's. In de opgave zijn alle mogelijke patronen gebruikt behalve AABABB (subcode 1).

		A: 0•0•	B: ∘•∘•	R: •o•o
0		3211	1123	3211
1	?	2221	1222	2221
2	AABBAB	2122	2212	2122
3	AABBBA	1411	1141	1411
4	ABAABB	1132	2311	1132
5	ABBAAB	1231	1321	1231
6	ABBBAA	1114	4111	1114
7	ABABAB	1312	2131	1312
8	ABABBA	1213	3121	1213
9	ABBABA	3112	2113	3112
X	AAABBB			

Alleen barcodes voor vlees, kaas, en dergelijke, waarvan het gewicht niet bepaald is, bevatten informatie over de prijs van het product (voor de overige producten wordt de prijs opgezocht in het computersysteem van de winkel). Deze worden intern geproduceerd (subcode 2) en hebben daarom geen standaardlayout, maar in de twee die in de opgave zijn gegeven, zijn de vier laatste cijfers voor het controlecijfer de prijs (varkenskarbonade: $0416 \rightarrow 4$ euro en 16 cent).

- (a) 1. (E);
 - 2. G, controlecijfer = 2;
 - 3. C;
 - 4. D;
 - 5. A, Duitsland;
 - 6. I:
 - 7. H, prijs = 4 euro en 74 cent;
 - 8. B, de complete code = 7-317442-030049;
 - 9. F.

(c) De barcode ligt ondersteboven (het begint met een B en niet met een A), dus moet deze omgedraaid worden en achterstevoren wordt opgeschreven.

Noorwegen = 70, de complete code = 7-022070-000035.